

เจตนา

หลวงปู่หล้า เขมปัตโต

วัดบรรพตคีรี (ภูจ้อก้อ) อ. คำชะอี จ. มุกดาหาร

โพสท์ในลานธรรมเสวนา กระตุ้ที่ 007145 - โดยคุณ : ไก่แก้ว [19 พ.ย. 2545]

ผู้ปฏิบัติพระพุทธศาสนา ย่อมเป็นไปตามเจตนาของตน เจตนาเป็นแม่เหล็กดึงดูด
สำคัญมาก เจตนาว่าโดยย่อก็มีสองจำพวก จำพวกที่ต้องการพ้นทุกข์ในสงสารโดยแท้
ย่อมเป็นโลกุตระเจตนา เจตนาอื่นเล่าไม่มีท่านผู้ใดจะรับรองเจตนาได้ จะเท็จจริง
ประการใดก็ต้องเอาเข้าตัวเป็นพยาน เว้นไว้แต่พระอรหันต์ที่ทรงเจโตปริยญาณ
เท่านั้น จะรู้จักเจตนาของท่านผู้อื่นได้โดยชัดแจ้ง เหลือนอกนั้นคาดคะเนเดาฝันผิดๆถูกๆ
ทั้งนั้น และก็เดาผิดและฝันผิดนั้นแหละเป็นส่วนมากนัก

ถึงแม้ว่าจะเจตนาพ้นทุกข์ในสงสารโดยจริงจังก็ดี แต่ทว่าปฏิบัติผิดก็เน้นซ้ำอีก ถึง
จะขยันหมั่นเพียรสักเพียงไรก็ตาม ถ้าปฏิบัติไปทางผิดแล้วก็ไม่คุ้มค่า ไม่สามารถบรรลุ
ธรรมขั้นสูงได้โดยง่าย เช่นการเจริญกรรมฐานไม่ถูกกับจริตเป็นต้น และข้อวัตรต่างๆ
บกพร่อง หรือขาดพระอาจารย์ที่ปฏิบัติถูกปฏิบัติชอบแนะนำ หรือขาดกัลยามิตรสหายที่
ดีปลุกจิตใจให้ และสถานที่ไม่อำนวยขัดคัดฝึกเคืองเกินไป หรือหาเกลื่อนกล่นเกินไปไม่
วิเวกวิ้งเวงคลุกคลี

จะอย่างไรก็ตาม เมื่อผู้หวังพ้นทุกข์ในสงสารโดยแท้แล้ว สิ่งที่ขัดข้องภายนอกแล้ว
ย่อมเป็นเรื่องเล็กน้อยไป เพราะจะช้าหรือเร็วก็ไม่มีการถอยหลังเสียแล้ว หนักก็เอาเบา
ก็สู้ สู้ทั้งนั้น เพราะตีความหมายว่าสู้กับกิเลสของตน กิเลสนั้นมันชวนสู้ในสิ่งที่ไม่ควรสู้
มันชวนถอยในสิ่งที่ไม่ควรถอย มันมีมายามากกว่าล้านๆนัยยะ แต่ก็เหลือวิสัยของ
สติปัญญาไปไม่ได้ ที่ว่าบาปไม่ชนะบุญนั้นเป็นของจริงผูกขาดอยู่แต่ศีกคำบรรพแล้ว ไม่
ต้องสงสัย

เจตนาโลกุตระชนะเจตนาโลกีย์ไปไม่ขบถคืน ปัญหาของโลกีย์จะรวมผลมาจาก
ไหน ก่อนจะเลื่อมใสในโลกุตระเล่าก็มีใช้ดินข้าว เป็นอาจารย์ศรัทธาอยู่ในตัวแล้ว เห็นภัย
เกิดแก่เจ็บตายวิโยคพลัดพราก จิปาถะสารพัดฝังใจอยู่มิได้คุ่นเชื่องพอที่จะลืมใจลืมธรรม

ลืมตัวตนอะไรเลย ความเพลินในโลกใดๆก็ผยองไม่ขึ้น เป็นตัวศีลสมาธิปัญญากลมกลืน เป็นกองทัพธรรมสามัคคีอยู่ ไม่ได้แตกแยกกันไปเข้าตู้เข้าหีบภายนอกที่ไหน ยิ่ง
สำเนียงพิจารณาติดต่อนิ่งๆ สติปัญญาก็สูงขึ้น ฝนตกอยู่บ่อยๆ แผ่นดินก็ชุ่มน้ำก็ขัง
ขึ้นขังขึ้น ภาชนะไม่รั่วหยารับฝนทนไม่ได้ก็ต้องเต็มด้วยน้ำ พิจารณาไตรลักษณ์เห็น
ประจักษ์แจ้งพร้อมลมออกเข้าอยู่ พร้อมด้วยอุสสติปัญญาไม่สุมเดาคาคะเนไม่เรียงแบบ
เห็นแบบกายกลมกลืนกันในปัจจุบันของธรรมและจิตติดต่อนิ่งๆ ไม่มีอันใดก่อนไม่มีอัน
ใดหลัง เป็นพลังจิตพลังธรรมแน่นหนามั่นคง ตัวหลงๆหลงๆอวิชชาตัณหาอุปาทานเป็น
ต้น มันจะจี๋ข้างสูบบุหรื ถือขอถือง้าวมาจากทิศไหนอีกเล่า ขอแต่ว่าเชือธรรมเชือวินัยเชือ
จิตเชือใจเชือสติเชือปัญญาตอนนีให้พออย่าได้ส่งสาย ความหน่ายความคลายความหลุด
ความพ้นไม่ต้องร้องเรียกหาก็ได้ ฯ

ย้อนหลังคืนมาปรารภจำพวกผู้ที่อุปสมบทหรือบรรพชาในพระพุทธศาสนา มา แต่
มิได้มีเจตนาพ้นทุกข์โดยด่วนในปัจจุบันชาติ เพราะเหตุใดหนอ เพราะเหตุว่าบารมีใน
ชาติก่อนยังอ่อนอยู่มากนัก ไม่สามารถจะหนุนในปัจจุบันชาติให้แข็งแกร่งแก่กล้าได้ ก็
ต้องจำเป็นยินดีในม้าก้านกล้วยอยู่นั่นเอง เจตนาและความหวังพอเป็นนิสสัย พอใจ
เลื่อมใสในอนาคตะกาล อนาคตะกาลเบื้องหน้านั้นเทอญ ดังนี้เสมอๆ แต่ก็ยังคิดว่า
ท่านผู้ที่เลื่อมใสศรัทธาลัทธิตีอว่าไม่มีบาปไม่มีบุญอันหาประมาณมิได้ และยังคิดว่าท่าน
ผู้เคารพนับถือนอกจากศาสนาพุทธไปอีกโขอีก เรื่องท่านผู้อื่นเอามาฝืนปรารภไว้

ไหนจึงเอาเรื่องจำพวกท่านผู้อื่นมาปรารภไว้ จะไม่เป็นอวดดียกตนข่มท่านดอก
หรือประการใดละ คำว่าธรรมก็ต้องยกอุทธาหรณ์กล่าวทั่วไปบ้าง เราไม่ออกชื่อพรรค
พวกบุคคลเป็นการไม่กระเทือนเลย แม้ถึงอย่างนั้นเรื่องดีเรื่องชั่วก็มีทั่วไปในคำสอนของ
พระพุทธศาสนา ประวัติที่ดีเด่นก็ประวัติพระอริยะ มีพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นต้น เรื่อง
ที่เลวทรามก็มีเรื่องพระเทวทัตเป็นต้น ฯ พระปุกกะปะปัญญติ ก็กล่าวถึงจำพวกบุคคล
ทั่วไป เรียกว่ากล่าวตามเป็นจริงมิได้ดูหมิ่นกล่าวเท็จ เพราะทางใดดีท่านผู้ต้องการดีจะ
ได้พยายามปฏิบัติเอา ถ้าจะปรารภอันใดที่ดีไม่ได้ เกรงจะผิดใจแต่ผู้ชอบชั่ว คนดีก็สืบ
โลกไปไม่ได้ คนชั่วบางรายก็ถอนตัวมาเป็นคนดีได้ เพราะเห็นโทษในชั่วของตน คนชั่ว
ก็มาจากคนดีเพราะดียังไม่แน่นอน ไม่เหมือนพระโศดาบัน พระโศดาบันดีไปไม่ถอย
หลังจนถึงที่สุดทุกข์โดยชอบ โลกีย์ดี โลกีย์ชั่วเป็นของไม่แน่นอน หมุนเวียนเปลี่ยนไป

มาสาละวนอยู่บรรดาท่านผู้เข้าสู่อนุปาติเสสนิพพานไปแล้ว ก็ไปจากชั่วมาจากชั่ว
ทั้งนั้น พระเทวทัต ก็จะพ้นจากชั่วแล้ว จะไปพระปัจเจกในอนาคต ฯ ที่กล่าวว่าพระ
อรหันต์ไม่มีบาปไม่มีบุญนั้นเป็นของจริงแท้ เพราะเหตุว่า พระอรหันต์นั้นสร้างบุญเต็ม
แล้ว จะเอาบุญไปเทใส่จิตใจขององค์ท่านก็ไหลทิ้งเพราะเต็มแล้ว และองค์ท่านก็เว้นบาป
พอแล้ว

เรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องควรเข้าใจให้ชัดทั้งนั้น มิฉะนั้นแล้วจะทำตนให้เป็นสุขก่อน
ห้ามจะเลยเถิดแต่ก็เลศความเดือดร้อนทางใจยังเป็นพื้นไฟเผาขนธสันดานอยู่ แล้วพิต
ตัวเองให้อยู่เหนือบาป เหนือบุญแบบดื้อๆ บุญสร้างยังไม่พอ บาปก็เว้นหรือละยังไม่พอ
ก็ยอมอยู่เหนือบาปบุญยังไม่ได้ พระอรหันต์ประเภทใดๆก็ตาม ไม่มีขี้ฉ้อใจใครจะ
เดือดร้อนใจทำเมื่ดงาขารินเลย เพราะมารเดือดมารร้อนตามไม่ถึงใจพระอรหันต์ พระ
อรหันต์ทอดบังสกุลความเดือดร้อนทางจิตใจแล้วด้วยพระปัญญญาณอันถ่องแท้ เป็น
สัมมาญาณะแท้ไม่ปลอมแปลง เป็นสัมมาวิวุดิแท้ ไม่มัวจิตใจให้เดือดร้อน

ท่านผู้ต้องการให้เหือดแห้งจากทะเลหลง ต้องพิจารณาวิปัสณาอยู่แบบบรรจงไม่
ลดละได้ สมาธิด้านๆนั้นไซ้ร้พักอยู่ได้เป็นบางครั้งบางคราว หมดกำลังแล้วก็ถอน
ออกมา เพราะอยู่ได้อ่านาจนิจจะตาอันละเอียด หัดให้รู้ทุกกระเปียดแห่งอันสังส ไม่
ยั้งยงคงถาวรถ้านอนใจ จิตติดสมาธิมากไม่อยากจะพอใจพิจารณาสังขาร นิพพิทาญาณก็
ไม่เปิดประตู เพราะมัวแต่สำคัญว่าคูเราสงบได้ ใจชนิดนั้นธรรมชนิดนั้นเป็นขึ้นพระ
พรหมโลก ยังมิได้ข้ามโอฆะแห่งโลกสงสาร ตัวอุปาทานยังติดด้อยห้อยค้อยอยู่ เพราะไม่มี
การต่อสู้หนึ่งอยู่ในหลุมพะ ทางที่เหมาะสมอย่าได้พักในสมาธินาน เปรียบเหมือนคนทำงาน
เมื่อพักอยู่นาน งานก็งานเสร็จสิ้น เมื่อไม่พักเสียเลยก็ไม่ได้กำลัง จงระวังอย่าให้เนิ่นช้า
มุงเรือนยังไม่ทันเสร็จนั้นนา เมื่อฝนตกชุกมากก็หอบผ้าตะลิตะลานหาที่กำบัง อนิจจังฯ

คัดลอกจากหนังสือ "ธรรมะหลวงปู่หล้า เขมปัตโต" วัดบรรพตคีรี (ภูซ้อก่อ) ต.
หนองสูงใต้ อ. หนองสูง จ. มุกดาหาร

พิมพ์บูชาพระคุณและเมตตาอันหาที่เปรียบมิได้แห่งองค์หลวงปู่คะ

ได้อ่านธรรมหรือฟังธรรมของหลวงปู่คราใดเหมือนได้นำทิพย์หยาดมาหล่อเลี้ยง
จิตใจค่ะ

น้อมกราบหลวงปู่ด้วยเศียรเกล้า

จากคุณ : ไก่แก้ว [19 พ.ย. 2545]